No. 7. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Woensdag 9 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Januarij.

Met een koopvaardijschip, *le Rhône*, te Havre uit New-York aangekomen, heeft men de tijding ontvangen van de inneming van Vera-Cruz door het fransch eskader. Het volgend verslag werd daarvan in het Handelsblad van Nieuw-Orleans van den 8sten december medegedeeld:

» Dit oogenblik stoomboot *le Mexique* is Gisteren avond in 60 uren tijds van Vera-Cruz hier aangekomen, de belangrijke tijding aanbrengende van de bemagtiging van het kasteel van St. Jean d'Ulloa, door het fransch eskader, na eene kanonnade, die vier uren geduurd heeft. Het eskader heeft slechts vier man verloren, terwijl er van de Mexikanen 4 à 500 gesneuveld zijn. Een koerier bevond zich aan boord, om zich terstond naar Washington te begeven."

Zie hier eenige bijzonderheden van deze gewigtige gebeurtenis.

Den 27sten november zond de schout-bij-nacht *Baudin* een parlementair naar den generaal *Rincon*, om hem zijn voornemen aan te kondigen van het fort d'Ulloa aan te vallen. Ten twee uren van denzelfden dag ondertal de drie fransche fregatten, een korvet en twee bombardeer vaartuigen het fort op een kanonschot afstanden regelen een zoo wel onderhouden vuur van bomben en zwaar geschut op hetzelve, dat daardoor binnen den tijd van vier uren het vuur van 160 stukken van het vijandelijk kasteel tot zwijgen gebragt werd, vernielende al de werken der vesting, gelijk ook de geduchte redoute del Caballero, en doodende of kwetsende 600 man van het Mexikaansch garnizoen. Ten zes ure des avonds liet de kommandant van het kasteel een wit lijschen om het vuur te doen ophouden, den schout-bij-nacht verzoekende hem een wapenstilstand te vergunnen, om de gekwetsten te vervoeren. De schout-bij-nacht antwoordde, dat hij daarin niet bewilligen kon, maar, dat hij de Mexikanen uit het fort zou laten trekken, wanneer zij kapituleerden. De Mexikaansche bevelhebber nam dit aanbod aan en het kasteel werd door de fransche troepen bezet.

» Het Mexikaansche leger in de nabijheid van Vera-Cruz was 8000 man sterk; maar de Mexikaansche bevelhebbers oordeelden deze magt niet sterk genoeg, om de stad, die door het geschut van het kasteel beheerscht wordt, te verdedigen. De schout-bij-nacht *Baudin* heeft aan 1000 Mexikaansche soldaten vergund om in de stad te blijven, ten einde te waken voor de handhaving van de rust."

Een bijzondere brief behelst, behalve het bovenstaande, nog het volgende:

» De fransche scheeps-bevelhebber heeft aan de konsuls van de onderscheidene natien eene circulaire gezonden, dat de haven van Vera-Cruz voortaan voor alle vlaggen geopend was. Het eskader heeft 5000 kanonschoten gedaan, en het kasteel van Ulloa 1700. Hetzelve heeft zich, na vijf uren bombardement, overgegeven.

— Niet minder dan 31 leden der kamer van afgevaardigden hebben zich laten inschrijven om vóór het adres het woord te voeren; aan het hoofd der lijst staat de heer *Guizot*, terwijl men onder dezelve de namen vindt van de hoofden der vroeger meest uiteenloopende gevoelens, zoodat die van de heeren *Dupergier de Hauranne*, *Havin*, *Jouffroy*, *Lherbette*, *Viennet*, *Odilon-Barrot*, *Michel*, van Bourges, de *Tracy*, *Desjobert*, *Chaix-d'Est-Ange*, *Clausel*, *Remusat*, *Chapuys Montlaville*. Het heeft eenige verwondering gebaard, dat de heer *Guizot* zich aan het hoofd der inschrijvers heeft geplaatst, en niet eerst een der doctrinaire leden van minder vermaardheid laten optreden. Het zeggen den leden zijner partij is, dat hij, een' gematigden toon in de debatten willende doen heerschen, goed gevonden had te beginnen met zelf daarvan het voorbeeld te geven. — Tegen het adres heeft een twaalftal leden zich laten inschrijven, daaronder zijn de heeren *Liadière*, *de Lagrange*, *Beudin*, *Lascases*, *Baude*, *Reynard* en *Pages*, de l'Ariège. De laatstgemelde doet zien, gelijk ook reeds uit den *National* bleek, dat de uiterste linkerzijde met het adres niet ingenomen is, als het zeker nog niet sterksprekend genoeg vindende. De voorstanders van het adres vinden daarin een grond, om de beschuldiging van het *Journal des Débats* af te wijzen, die betoogt dat de coalitie zich geheel naar de linker zijde heeft laten wegslepen, en dat de juichtoon door de oppositie-bladen over het adres omgeheven en het adres zelf terugvoerden tot de kwade dagen op de julij-revolutie gevolgd, tot eene dreigende crisis voor de rust en den voorspoed van Frankrijk.

Gisteren en heden zijn er nog een aantal vereenigingen bij de gedeputeerden van onderscheidene kleur gehouden, om over de discussie van het adres te beraadslagen.

— De koningin der Belgen wordt heden hier gewacht, om zich, naar men zegt, met hare zuster, de Prinses *Clementia*, naar Pau te begeven.

— De oproerlingen te Rochelle hebben geheel opgehouden. Dan zijn is een bataillon van Bordeaux naar Rochefort vertrokken, waar ook troepen van Nantes gewacht werden, om zich gezamenlijk, tot handhaving van de orde, naar la Rochelle te begeven.

— In de nadere berigten uit Madrid tot den 29sten wordt verzekerd, dat de senaat een adres aan de koningin-regentes wilde opmaken, om zijne verontwaardiging en smartgevoel over de moord-tooneelen van Arragon, die men daar het stelsel van weerwraak noemt, uit te drukken. Men geloofde, dat de gedeputeerden dit voorbeeld zouden volgen.

In brieven uit Madrid, te Bayonne ontvangen, werd verhaald, dat de officier, die den post aan het paleis kommandeerde, den last gekregen hebbende, om een post elders te detacheren, geantwoord had, dat zijne troepen in zulk een' staat van ontbloting waren, dat hij het noodig getal manschappen niet kon afzenden.

De berigten van de grenzen houden niets bijzonders. Don *Carlos* verbleef steeds te Azcoitia.

— Heden, uithoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den Januarij.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft deszelfs buitengewonen gezant en gevolmagtigden minister bij de Ottomanische Porte, *Butenieff*, bij rescript van den 17 december, tot ridder der orde van den witten adelaar benoemd, en wel als een blijk van erkentenis voor deszelfs voortdurende en nuttige bemoeijingen tot bevestiging der vriendschappelijke betrekkingen tusschen Rusland en Turkije, en van het wederkeerig vertrouwen tusschen beide staten.

— Te Berlijn loopt het gerucht, dat in den staatsraad wegens de nieuwe wetsbepalingen omtrent de gemengde huwelijken besloten is, en dat zij bereids door den koning zouden bekrachtigd wezen. Nog verhaalt men daar, dat Z. M. gezind zou zijn, den keulschen aartsbisschop uit zijne gevangenschap te Minden te ontslaan, opdat hij zijne verdere dagen in rust buiten 's lands doorbrenge.

— De russische troonspvolger wordt den 12 februarij te Weenen verwacht, waar reeds toebereidselen gemaakt worden, om hem overeenkomstig zijnen rang te ontvangen. Ook verwachtte men daar twee perzische prinsen, broeders van den regerenden Shah, een van welke tot de pretendenten van de kroon behoort, maar men hechtte aan deze hunne reis geene politieke beteekenis.

— De hertog *van Bordeaux* is, volgens brieven uit Weenen, voornemens, zich eerlang naar Venetie te begeven, en na aldaar eenige weken doorgebragt te hebben, zijne reis naar Rome en Napels voort te zetten.

— De hertog *Max. van Leuchtenberg*, die den 19 december Petersburg verlaten had, is den 29's avonds te Munchen aangekomen, zoodat hij de reis binnen 10 dagen volbragt heeft. Onder zijn gevolg bevonden zich twee russische veldjagers, van welke eene reeds naar Petersburg teruggekeerd.

— Uit Keulen schrijft men dat, ofschoon het gerucht ongegrond is, dat de generaal-vicaris van het keulsche domkapittel, [illegible] gen, bij eene pauselijke breve van zijn ambt ontzet zou zijn, dat kapittel echter, reeds geruimen tijd geleden, tot verantwoording van zijn bestuur geroepen is, en dat het antwoord daarop nog hier te vergeefs te gemoet gezien.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Januarij.

In de vorige week heeft de generaal-majoor der genie *van Hoof*, de fortificatien aan de Schelde, te Bath, Ter Heijde, Woutsdijk, in oogenschouw genomen.

Men verneemt dat de zaak van den boekhandelaar *Lelyveld* te Rotterdam, op den 17den bij de tweede kamer van provinciaal hof van Holland zal behandeld worden.

— In den avond van den 6den dezer is te Amsterdam brand ontstaan ten huize van den kastelein *C. Wennink*, op den hoek van de Bl. Luciessteeg en Weesshuis, die dadelijk zoo hevig werd dat de bewoners der kamer genoodzaakt waren, bijna ongekleed en met achterlating hunner goederen, hun leven te bergen. Het geheele huis is uitgebrand, maar door de werking van een en twintig spuiten, zijn de belendende gebouwen bewaard gebleven.

— Naar men verneemt is er tot den laatsten November jl., bij het ministerie der Hervormde Gemeente te Haren, tot zoo veel mogelijke herbouw der op den 7den Augustus des vorigen jaars afgebrande Groote Kerk, aan bijdragen en giften, ontvangen de aanzienlijke som van *f* 9914,32½, waaronder uit Amsterdam *f* 1454, 78½, 's Gravenhage *f* 1344,73½, Rotterdam *f* 1000,65½, (waaronder eene gift van *f* 1000), Maarssen *f* 111,65, Zutphen *f* 100, Zaandijk *f* 151,40, Driebergen *f* 208,20, Bloemendaal *f* 199,50, Velsen *f* 109,87½, 's Gravenland *f* 190, Zwaag *f* 154,30, Haarlem *f* 361,96, Oostzaandam *f* 136,80, Vlaardingen, *f* 117,67½, Delft *f* 193,55 en Leiden *f* 558,43½. Behalve deze giften zijn, bij de te Hoorn benoemde commissie tot herbouw, nog andere particuliere bijdragen ingekomen, waaronder voor een nieuw orgel.

— Men schrijft uit Groningen:

Door den hevigen noordwestelijken storm, vergezeld van hagelbuijen, donder en bliksem, welke alhier in den nacht van den 1 op den 2den dezer en den daarop volgenden dag heeft gewoed, is het water, doordien de sluizen gesloten waren, in de haven dezer stad tot eene buitengewone hoogte gestegen, waardoor, behalve dat in enkele pakhuizen aan koopmansgoederen eene niet onbelangrijke schade is toegebragt, een zeer groot aantal kelders, aan de haven liggende, vol water geloopen en de goederen, daarin voorhanden, geheel bedorven of beschadigd zijn. Het water is ook in onderscheidene woningen en kamers in straten en stegen, nabij de havens staande, onverwachts, ja, zelfs bij de vensters binnen gedrongen, ten gevolge waarvan de inwoners verpligt waren, om doorgat, gedurende al den tijd dat het water zoo hoog stond, op hunne zolders door te brengen; zelfs waren er vrouwen onder, die, ware er geene hulp gekomen, met hunne kindertjes in het water zouden zijn omgekomen. De voorraad van aardappelen, enz., die deze menschen nog hebben, is gedeel ed geworden en beschadigd, bijanderen is deze voorraad geheelelijk weggespoeld.

In de zoutketen, als ook in eenige graanpakhuizen, heeft men veel moeite gehad, om het water tegen te houden, en ware hetzelve nog een weinig hooger gestegen, dat was het hijna onmogelijk geweest, en de schade zoude buitengewoon groot zijn geworden.

Eene treurige vernieuwing van hetgene hier bij de niet tijdige opening der groote spuisluizen in 1819 is voorgevallen.

— Te Vlaardingen zijn in 1838 gehuwd 81 paren, geboren 147 zonen en 144 dochters, te zamen 288 kinderen; overleden 85 van het mannelijk en 87 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 172 personen.

In het jaar 1838 zijn te Zaandam geboren 209 zoons, 216 dochters te zamen 425 kinderen. Aldaar zijn overleden 364 personen, als 164 van het mannelijke; en 200 van het vrouwelijke geslacht. Doodgeboren; of binnen 3 dagen na de geboorte overleden, 26 kinderen. Gehuwd 112 paren.

Te Arnhem zijn in 1838 geboren 600 kinderen, 304 van het mannelijke en 296 van het vrouwelijke geslacht; gehuwd 132 paren, overleden 348 personen, 189 van het mannelijke en 159 van het vrouwelijke geslacht.

Te Delft zijn, volgens de registers van den burgerlijken stand, gedurende het jaar 1838 geboren 325 zonen en 280 dochters, te zamen 605 kinderen (waaronder 10 tweelingen); gehuwd 136 paren, en overleden 480 personen, te weten 245 van het mannelijk en 235 van het vrouwelijk geslacht.

Laatstleden zondag heeft vorst *Leopold* den heer *de Gerlache* in bijzonder gehoor ontvangen. Of dezelve de reis naar Londen daarop heeft aanvaard, blijkt nog evenmin stellig als het vertrek van den heer *de Merode* naar Parijs.

Gisteren heeft vorst *Leopold*, den generaal *Daine* ontvangen, wiens benoeming tot opperbevelhebber van Venloo, bij eene dagorde aan de belgische troepen is bekend gemaakt geworden. Bij zal eerstdags naar Venloo vertrekken, waar de niet minder dan bekende *Janssens* hem als bevelhebber over de artillerie zou worden toegevoegd. Er was eene aanbesteding van 21,000 palissaden ten behoeve van Venloo gedaan. De belgische kolonel *Driffresnel*, die voor *Daine* het bevel te Venloo voerde, is tot kommandant-inspecteur van de vestingen in de Vlaanderen aan de zeewaarts gelegen benoemd.

— Voor de twee nieuwe eskadrons guides heeft men 119 kwasten, uit de beide regimenten van dat wapen getrokken; 150 andere manschappen zouden uit de infanterie gekozen worden.

— Het brusselsch blad *l'Emancipation* meldt, uit Brugge van den 9den dezer, dat men den vorigen dag vier hollandsche officieren, al-

daar had binnengebragt, die door de belgische voorposten niet ver van het Hazegras waren aangehouden, terwijl zij op de jagt het belgisch grondgebied overschreden hadden.

— In de maand December hebben nog 161,419 personen van den spoorweg in België gebruik gemaakt, terwijl de opbrengst heeft bedragen 239,983 fr. 45 c. In de maand November was het getal reizigers 133,275; de opbrengst 224,315 fr. 76 c.

— In het vorig jaar zijn te Brussel geboren 4676 kinderen, en wel 2366 jongens en 2310 meisjes; en overleden 4707 personen; er hadden 1296 huwelijken en 9 echtscheidingen plaats.

— Te Brussel is een centraal comitté opgerigt, en met de oprigting van dergelijke verbonden comittés in de voornaamste belgische en fransche steden belast, met oogmerk, om de regering te ondersteunen in haren wederstand tegen de zoogenaamde verbrokkeling van het grondgebied. De bekende *Ducpétiaux* is tot president en de advokaat *Hanssens de Beaulieu* tot secretaris dezer vereeniging benoemd.

— Te Antwerpen waren gisteren (7 *Januarij*) genoteerd: Belg. 98½; O. Met. 206½; Sp. Ardoin 16½; Nap. r. 93; Rom. L. 101; Certif. te Antw. 99¼; Braz. 76¼; Wissel op Amst. 1 pCt. op Rott. 1⅛ pCt. v.

De Londensche berigten tot den 5den dezer spreken van nieuwe onrustige tooneelen in Ierland. Lord *Norbury*, een aanzienlijk landeigenaar was op zijn kasteel Darrow, nabij Dublin, noordelijk aangevallen en zwaar gekwetst geworden.

— De vroegere geruchten omtrent onlusten te Quebec hebben zich niet bevestigd, maar uit de laatst ontvangen berigten blijkt, dat de zoogenaamde Patriotten een nieuwen inval in Opper-Canada gewaagd, de engelsche troepen in de nabijheid van Detroit aangevallen en de engelsche stoomboot *Thames* vernield hebben, waarna zij tot Sandwich zijn voortgerukt.

— Uit Monte-Video vernemen wij, dat den 21 october eene overeenkomst tusschen den president der Republiek *Oribe*, en den generaal der opstandelingen, *Rivera*, gesloten is, waarbij de stad in handen van den laatsten gesteld wordt, onder belofte van handhaving der veiligheid van personen en eigendommen en van eerbiediging der bestaande wetten, waartegen de President belooft zijne waardigheid neder te leggen, gelijk hij sedert ook gedaan en zich naar Buenos-Ayres angeschikt heeft. Deze omwenteling werd aan den invloed van den Franschen admiraal, die het blokkade-eskader kommandeert toegeschreven.

— Te Londen waren den 4den deze genoteerd: 3 pC. gec. 93⅜; Ned. 2½ pCt. 54¼; 5 pCt. 101⅞; Spanje 16⅜; Portugal 21¼; Braz. 78.

CORRESPONDENTIE.

De Schrijvers van eenen Brief uit *'s Bosch*, dd. 25. December, worden verzocht, hunne namen aan de Redactie van dit Blad op te geven, zonder welkeen hun dezen hen ingezonden stuk niet in aanmerking kan komen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (*7 Januarij*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54⅜, negen zestiende, ½; ditto 5 pCt. 101 drie achtste; Kansbil. 26½, 25 vijftien zestiende; Amort.-Sijndk. 4½ pCt. 95¼; ditto 3½ pCt. 79⅞, ¾; Handelm. 175⅞, 174⅞, ½; O. Indie 5 pCt. 99 vijf zestiende; Rijn spoorweg 205¼, ⅞; Ardoins 16 negen zestiende, ½; oude Russen 106; Roebels 6 pCt. 70½; Braz. 73; Col. 16⅝.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid, onze veelgeliefde ZOON, Jonkh. Gr. VAN GEEN, Adjunct-Intendant en fungerend Militaire Onder-Intendant der 1ste Divisie Infanterie en der Vesting *Bergen-op-Zoom*.

Bergen-op-Zoom, den 7. Januarij 1839.

Bar. VAN GEEN,
J. VAN GEEN,
Gebr. van Mastenbroek.

VERKOOPING VAN RIJ-PAARDEN.

De Notaris VAN VUGHT, te *Roozendaal*, zal aldaar ten Huize van den Heer Postmeester KUYPERS, in den *Roskam*, publiek presenteren te Verkoopen, op Maandag den 14. Januarij 1839, des middags om 12 uren precies, de navolgende wel gestelde en konststaart RIJ-PAARDEN, zoo geschikt voor CHAIS- PAARDEN, als:

Een groot Rond-Schimmel Hang RUIN-PAARD.
Een bruin 12jarig MERRIE-PAARD.
Een 7jarig VOS-MERRIE-PAARD.
Twee beste Engelsche RIJ-ZADELS en twee RIJ-TUIGEN met toebehoren.

Zegt het voort.

*** Bij H. J. VAN WEES, alhier, is te bekomen:

ALMANAK voor de SCHOOL-JEUGD, voor het jaar 1839, of NETTE ZAKBOEKJE voor iederen min en meer gevorderden LEERLING der Schoolen. Prijs 25 Cenies.

Op beter papier . . . . . 35 Cents.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.